

7/1701

T.C.

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610/ 852
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

05 MART 2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 31.01.2008 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-3154 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'a ait 7/1698, Muğla Milletvekili Ali ARSLAN'a ait 7/1699, Muğla Milletvekili Metin ERGUN'a ait 7/1700, Bursa Milletvekili Abdullah ÖZER'e ait 7/1701, Denizli Milletvekili Ali Rıza ERTEMÜR'e ait 7/1702, Ordu Milletvekili Rahmi GÜNER'e ait 7/1703, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/1704, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/1705, Çanakkale Milletvekili Ahmet KÜÇÜK'e ait 7/1706 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1) Görüş 7/1698 (1 Sayfa)
- 2) Görüş 7/1699 (1 Sayfa)
- 3) Görüş 7/1700 (1 Sayfa)
- 4) Görüş 7/1701 (1 Sayfa)
- 5) Görüş 7/1702 (1 Sayfa)
- 6) Görüş 7/1703 (2 Sayfa)
- 7) Görüş 7/1704 (1 Sayfa)
- 8) Görüş 7/1705 (1 Sayfa)
- 9) Görüş 7/1706 (1 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

: Abdullah ÖZER
Bursa Milletvekili

Esas No

:7/ 1701

7/1701

Ankara'da toplanan ve TBMM Başkanı Koksall Toptan'ın da katıldığı 7. Ulusal Tarım kongresinde konuşan Pankobirlik Genel Müdürü Mikdat Çakır, yaptığı konuşmada "Türkiye'de gübrenin hammaddesi olan fosforik asidi sadece bir kişi ithal edebiliyor" ifadesini kullanmıştır. Kongrede Çakır'ın ardından kürsüye gelen Ceyhan Ziraat Odası Başkanı Yavuz Tezcan da, gübre ve mazot fiyatlarındaki artıştan şikâyet etti ve "Gübrenin ham maddesi olan fosforik asit ithalatını, bir bakanın oğlu yönlendiriyor" açıklamasında bulundu. Öte yandan Türkiye'de sadece Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın oğlu Abdullah Unakıtan'ın şirketine gübre hammaddesi fosforik asit için ithalatçı belgesi verildiği ve bu sayede tekel oluşturularak, gübre fiyatlarının yüzde 300 artmasına neden olduğu öne sürülmektedir. Bu bilgiler doğrultusunda;

SORU 1) Bakanlığınız tarafından Maliye Bakanının oğlunun sahibi olduğu herhangi bir şirkete gübre hammaddesi fosforik asit için ithalatçı belgesi verildi mi?

SORU 2) Gübre hammaddesi fosforik asit için ithalatçı belgesi verilmesi için şirketlerde aranan kriterler nelerdir?

CEVAP 1-2) Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın Gübre İthaline İlişkin Tebliği çerçevesince Bakanlığımızca 31.01-31.05 G.T.İ.P'de (Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonları) yer alan ürünlerin ithalatına izin verilmekte ve bu ürünlerin ithalat rakamları derlenmektedir. Gübre hammaddesi olan fosforik asit 28.09 G.T.İ.P'de yer aldığından söz konusu ürüne Bakanlığımızca gübre hammaddesi olarak ithalat izni verilmemektedir.

SORU 3) Ülkemizde gübre hammaddesi fosforik asit için ithalatçı belgesine sahip olan şirket sayısı nedir?

CEVAP 3) Bakanlığımızca fosforik asit ithalatı için herhangi bir belge düzenlenmediğinden fosforik asit ithalatçı belgesine sahip şirket sayısı hakkında Bakanlığımızda herhangi bir bilgi bulunmamaktadır.

SORU 4) 2007 yılı içerisinde gübre fiyatlarında yapılan artışın seyri ve nedeni nedir?

CEVAP 4) Ülkemizdeki kimyevi gübre fiyat artışlarının en önemli nedeni yurt dışı fiyatlarda meydana gelen artıştır. 2007 yılının Ocak ayında FOB fiyatı 273 \$/ton olan DAP gübresinin % 109 artışla Aralık ayında 570 \$/tona, % 21 Amonyum Sülfat gübresinin 125 \$/ton olan fiyatı % 96 artışla 245 \$/tona, % 33 Amonyum Nitrat gübresinin 170 \$/ ton olan fiyatı % 85 artışla 314 \$/tona, Üre gübresinin ise 265 \$/ton olan fiyatı % 48 artışla 391 \$/tona yükselmiştir. Söz konusu fiyatlarla gübre ithal edilirken, bu fiyatların üzerine navlun, sigorta, gemi tahliye, gümrük vergisi, depolama, torba, torbalama gibi maliyetler eklendiğinde FOB fiyatı KDV hariç % 35 civarında artış göstermektedir. İthalatçı karı, iç navlun ve bayi karı da eklendiğinde ise FOB fiyatları % 50-60 oranında artmaktadır. Ülkemizde kimyevi gübre fiyatları 2005 yılında ortalama % 7.5, 2006 yılında % 7.2 oranında artarken, 2007 yılı Ocak ayı fiyatlarına göre 2008 yılı Ocak ayı fiyatları gübre cinslerine göre değişmekle birlikte % 29 ila % 113 arasında değişen oranda artış göstermiştir. Fiyat artışları özellikle son üç aylık dönem içerisinde yaşanmıştır. Ülkemizde kimyevi gübre fiyatları serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, ilgili kamu otoritelerinin fiyatlara herhangi bir müdahalesi bulunmamaktadır. Ancak, artan gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin mağdur olmaması için Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı çiftçilere ürün gruplarına göre, değişen miktarda olmak üzere, Bakanlığımızca 2005 yılında 271 milyon YTL 2007 yılında da 343 milyon YTL kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılmıştır. Önümüzdeki yıllarda bütçe imkanları çerçevesinde destekleme uygulamasına devam edilecektir.